

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΑ ΑΡΧΑΙΑ

23

Ον/μο:.....

Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

Ύλη: Ξενοφώντας Έλληνικά 16-32

26-10-14

Ξενοφώντας Έλληνικά 2, 1, 30 -32

Λύσανδρος δέ τας τε ναῦς καί τούς αἰχμαλώτους καί τᾶλλα πάντα εἰς Λάμψακον ἀπήγαγεν, ἔλαβε δέ καί τῶν στρατηγῶν ἄλλους τε καί Φιλοκλέα καί Ἀδείμαντον . Ἦν δ' ἡμέρα ταῦτα κατειργάσατο , ἔπεμψε Θεόπομπον τόν Μιλήσιον ληστήν εἰς Λακεδαίμονα , ἀπαγγελοῦντα τά γεγονότα , ὅς ἀφικόμενος τριταῖος ἀπήγγειλε . Μετά δέ ταῦτα Λύσανδρος ἀθροίσας τούς συμμάχους ἐκέλευσε βουλευέσθαι περί τῶν αἰχμαλώτων . Ἐνταῦθα δὴ κατηγορίαί ἐγίνοντο πολλαί τῶν Ἀθηναίων , ἃ τε ἤδη παρενενομήκεσαν καί ἃ ἐψηφισμένοι ἦσαν ποιεῖν , εἰ κρατήσειαν τῇ ναυμαχίᾳ , τήν δεξιὰ χεῖρα ἀποκόπτειν τῶν ζωγρηθέντων πάντων , καί ὅτι λαβόντες δύο τριήρεις , Κορινθίαν καί Ἀνδρίαν , τούς ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πάντας κατακρημνίσειαν . Φιλοκλῆς δ' ἦν στρατηγός τῶν Ἀθηναίων , ὅς τούτους διέφθειρεν . Ἐλέγετο δέ καί ἄλλα πολλά , καί ἔδοξεν ἀποκτεῖναι τῶν αἰχμαλώτων ὅσοι ἦσαν Ἀθηναῖοι πλὴν Ἀδειμάντου, ὅτι μόνος ἐπελάβετο ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ περί τῆς ἀποτομῆς τῶν χειρῶν ψηφίσματος ἠτιάθη μέντοι ὑπό τινων προδοῦναι τας ναῦς . Λύσανδρος δέ Φιλοκλέα πρῶτον ἐρωτήσας , ὅς τούς Ἀνδρίους καί Κορινθίους κατακρήμνισε , τί εἶη ἄξιος παθεῖν ἀρξάμενος εἰς Ἑλληνας παρανομεῖν , ἀπέσφαξεν .

Ερωτήσεις :

1. Να μεταφράσετε το απόσπασμα : " Λύσανδρος δέ τας τε ναῦςκατακρημνίσειαν "

μονάδες 30

2. Γιατί μόνο ο Αδείμαντος γλίτωσε απ' τους αιχμάλωτους Αθηναίους;

μονάδες 10

3. Τι κατηγορίες εξαπέλυσαν κατά των Αθηναίων οι Σπαρτιάτες και οι σύμμαχοί τους ;

μονάδες 10

4. Πώς φέρθηκε ο Λύσανδρος στο Φιλοκλή και πώς σχολιάζετε εσείς αυτήν τη συμπεριφορά;

μονάδες 10

5. Να γραφεί η ίδια πτώση των ουσιαστικών στον άλλο αριθμό : τας ναῦς , τῶν στρατηγῶν , τήν χεῖρα , τριήρεις , τῇ ἐκκλησίᾳ , τοῦ ψηφίσματος

μονάδες 6

6. Να γραφούν οι τύποι που ζητούνται :

τάς ναῦς : δοτική ενικού

ἡμέρα : κλητική πληθυντικού

τὴν χεῖρα : δοτική πληθυντικού

τριήρεις : γενική ενικού

τούς ἄνδρας : κλητική ενικού

τῶν αἰχμαλώτων : δοτική πληθυντικού

μονάδες 6

7. Να γίνει εγκλιτική αντικατάσταση των τύπων : ἔλαβε , ἀπήγαγεν ,
ἐγένοντο

μονάδες 8

8. Να γίνει συντακτική αναγνώριση των λέξεων :

τάς ναῦς , ληστήν , βουλευέσθαι , κατηγορίαί , ἀθροίσας , τὴν χεῖρα ,
Κορινθίαν , ἀποκτεῖναι , ὑπό τινων , ἄξιος .

μονάδες 10

9. α. Με ποιες λέξεις του κειμένου έχουν ετυμολογική συγγένεια οι
παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής : αναγωγή , συνεργασία ,
ἀνέφικτος , ψήφισμα , ἀφθαρτος , αυτοκτονία , αιμοδότης , πάθος ,
αρχή , αρχικός

μονάδες 5

β. Να δοθούν ομόρριζες ή παράγωγες λέξεις στη νέα ελληνική , απλές ή
σύνθετες από τους τύπους του κειμένου (δύο για τον καθένα) :
ἔλαβε , ἀπήγγειλε , παρανομεῖν , κρατήσειαν , ἐλέγετο

μονάδες 5

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

Απαντήσεις ενδεικτικές

1. Μετάφραση

Κι ο Λύσανδρος μετέφερε στη Λάμψακο και τα πλοία και τους αιχμαλώτους κι όλα τ' άλλα κα συνέλαβε και άλλους απ' τους στρατηγούς και τον Φιλοκλή και τον Αδείμαντο . Την ίδια μέρα που κατόρθωσε αυτά , έστειλε στη Σπάρτη το Θεόπομπο το Μιλήσιο , που ήταν πειρατής , για ν' αναγγείλει αυτά που είχαν συμβεί , ο οποίος αφού έφτασε μετά από τρεις μέρες τα ανήγγειλε. Μετά απ' αυτά ο Λύσανδρος , αφού συγκέντρωσε τους συμμάχους , προέτρεψε να σκεφτούν για τους αιχμαλώτους. Τότε λοιπόν διατυπώνονταν πολλές κατηγορίες εναντίον των Αθηναίων , και για εκείνα τα εγκλήματα πολέμου , τα οποία είχαν ήδη διαπράξει και για εκείνα που είχαν αποφασίσει να κάνουν , αν νικούσαν στη ναυμαχία , δηλαδή να κόψουν το δεξί χέρι όλων όσων θα συλλαμβάνονταν ζωντανοί , και ότι, όταν κυρίευσαν δυο πολεμικά πλοία , ένα από τη Κόρινθο και ένα απ' την Άνδρο , πέταξαν στη θάλασσα όλους τους άνδρες μέσα απ' αυτά.

2. Όλοι οι αιχμάλωτοι Αθηναίοι , εκτός του Αδείμαντου σκοτώθηκαν απ' τους Πελοποννησίους ύστερα από την αποτρόπαιη απόφαση του πολεμικού συμβουλίου των συμμάχων της Σπάρτης. Ο στρατηγός των Αθηναίων Αδείμαντος ήταν ο μόνος που έφερε αντίρρηση στην απόφαση της εκκλησίας του δήμου για ακρωτηριασμό των Πελοποννησίων αιχμαλώτων , αν οι Αθηναίοι νικούσαν στη ναυμαχία . Όμως ο Αδείμαντος , όταν επέστρεψε στην Αθήνα ζωντανός , κατηγορήθηκε ως προδότης . Το πιο πιθανό είναι ότι ο Αδείμαντος δεν ήταν προδότης , αφού ο Λύσανδρος μπορούσε απ' τους λιποτάκτες να πληροφορηθεί ό,τι ήθελε.
3. Ο Λύσανδρος συγκάλεσε τους συμμάχους του σε πολεμικό συμβούλιο στη Λάμψακο ύστερα απ' τη ναυμαχία στους Αιγός ποταμούς . Σ' αυτό οι Σπαρτιάτες και οι σύμμαχοι τους κατηγορήσαν τους Αθηναίους για τις παρανομίες τους και τους καταδίκασαν σε θάνατο , αφού τους θεώρησαν εγκληματίες πολέμου. Οι Αθηναίοι πράγματι στη διάρκεια του πολέμου είχαν κάνει πολλές αυθαιρεσίες σε βάρος των κατοίκων της Μήλου , της Αίγινας , της Τορώνης , της Σκιώνης. Πριν από τη ναυμαχία στους Αιγός ποταμούς ο στρατηγός Φιλοκλής πρότεινε να κόψουν το δεξί χέρι των Πελοποννησίων που θα αιχμαλώτιζαν.
4. Ο Ξενοφώντας στιγματίζει το Λύσανδρο λέγοντας ότι σκότωσε τον αιχμάλωτο Φιλοκλή με τα ίδια του τα χέρια , αφού πρώτα τον ρώτησε ποια τιμωρία του άξιζε να πάθει , επειδή πρώτος είχε παραβεί τους νόμους σε βάρος των Ελλήνων ρίχνοντας στη θάλασσα τους Ανδρίους και τους Κορινθίους. Η πράξη αυτή είναι αποτρόπαιη και εγκληματική , αφού παραβιάζει πανελλήνιους άγραφους καθιερωμένους νόμους για την τύχη των αιχμαλώτων.
5. τήν ναῦν , τοῦ στρατηγοῦ , τὰ χεῖρας , τριήρη , ταῖς ἐκκλησίαις , τῶν ψηφισμάτων .

6. τῆ νῆϊ , ἡμέραι , ταῖς χερσί , τριήρους , ὦ ἄνερ, τοῖς αἰχμαλώτοις
7. ἔλαβε \ λάβη \ λάβοι \ λαβέτω
ἀπήγαγε\ ἀπαγάγη\ ἀπαγάγοι\ ἀπαγαγέτω
ἐγένοντο\ γένωνται \ γένοιτο \γενέσθων ἢ γενέσθωσαν
8. τάς ναῦς : αντικ. στο ἀπήγαγε
ληστήν : παράθεση στο Θεόπομπον
βουλεύεσθαι : τελικό ἀπαρέμφατο , ἔμμεσο αντικ. στο ἐκέλευσε.
κατηγορία: υποκ. στο ἐγίνοντο
ἀθροίσας : χρονική μετοχή , συνημμένη στο υποκ. του ρήματος ἐκέλευσε
(Λύσανδρος)
τήν χεῖρα : αντικ. στο ἀποκόπτειν
Κορινθίαν : ἐπεξήγηση στο δύο
ἀποκτεῖναι : τελικό ἀπαρέμφατο , υποκ. στο ἔδοξεν
ὑπό των : ἐμπροθ. προσδιορισμός του ποιητικού αἰτίου στο ἠτιάθη
ἄξιος : κατηγορούμενο στο υποκ. του εἶη (Φιλοκλῆς)
9. α. ἀπήγαγεν , κατειργάσατο , ἀφικόμενος , ἐψηφισμένοι ἦσαν , διέφθειρεν ,
ἀποκτεῖναι , προδοῦναι , παθεῖν , ἀρξάμενος.
- β. λαβή \λήψη , ἀγγελία \ἀναγγελία , νόμος \ ἀνομος , κράτος \κράτηση ,
λόγος \λεξικό